SKOLÖVERSTYRELSEN

HÖGSKOLEPROV 1980-10-04

RÄTTA SVAR

Delprov 1:ORD

1	E	11	C	21	E		
2	B	12	A	22	C		
3	B	13	D	23	C		
4	D	14	B	24	E		
5	E	15	E	25	E		
6	D	16	C	26	A		
7	B	17	A	27	B		
8	E	18	B	28	D		
9	C	19	A	29	B		
10	A	20	A	30	C		

Delprov 2:NOG

1	B	11	E
2	C	12	D
3	E	13	E
4	B	14	C
5	C	15	E
6	D	16	A
7	D	17	D
8	B	18	C
9	C	19	A
10	D	20	C

Delprov 3:LÄS

1	C	7	D	13	D	19	D
2	B	8	C	14	B	20	C
3	B	9	C	15	C	21	A
4	C	10	A	16	A	22	B
5	D	11	D	17	A	23	D
6	C	12	C	18	C	24	B

Delprov 4:DTK

1	C	11	D
2	D	12	A
3	C	13	E
4	A	14	D
5	D	15	A
6	C	16	B
7	C	17	E
8	E	18	B
9	C	19	A
10	D	20	B

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Högskoleprov 1980-10-04

SKOLÖVERSTYRELSEN

DELPROV 1: ORD

Anvisningar

Varje uppgift har överst ett ord understruket. Under det ordet står fem andra ord. Ett av orden **betyder ungefär samma sak** som det understrukna ordet eller **anger betydelsen** av det understrukna ordet

Övningsexempel 1.

beklämd

A bunden
B skakad
C uttröttad
D hänsynslös
E nedstämd

Beklämd betyder ungefär samma sak som nedstämd. Börja med att markera det rätta svaret i provhäftet. Därefter skriver du svaret på svarsblanketten. Om denna uppgift hade ingått i provet skulle du alltså ha skrivit så här på svarsblanketten

1	2	3
E		

Övningsexempel 2.

ryssja

A garnvinda
B fiskeredskap
C torkställning
D säng
E smideshärd

En ryssja är ett fiskeredskap. Fiskeredskap är svarsförslag B. Om uppgiften hade ingått i provet skulle du ha skrivit B på svarsblanketten.

1	2	3
E	B	

Skriv alla svar på svarsblanketten.
Skriv tydligt.
Om du inte kan lösa en uppgift bör du ändå besvara uppgiften genom att försöka bedöma vilket svarsförslag som verkar bäst eller rimligast. Inget poängavdrag sker om du svarar fel.

På nästa sida börjar provet som innehåller **30 uppgifter**

PROVTID: 15 minuter

VÄND INTE BLAD FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

8021

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

1. kartell

A sammankomst
B sammanfattning
C sammanblandning
D sammansättning
E sammanslutning

2. härold

A krigsveteran
B budbärare
C försångare
D sjukvårdare
E förrädare

3. polykrom

A blandad
B mångfärgad
C elegant
D putsad
E olikformad

---

4. predestinerad

A framtvingad
B förberedd
C övertygad
D förutbestämd
E tillrättavisad

5. hybrid

A dubbelgångare
B vidunder
C lögnare
D andeväsen
E blandart

6. dialys

A föreskrift
B fotografering
C undersökning
D avgiftning
E utlåtande

---

7. unison

A egendomlig
B gemensam
C personlig
D inåtvänd
E enkel

8. insinuation

A självmotsägelse
B tillrättavisning
C påverkan
D förtydligande
E antydning

9. pretentiös

A övertygande
B brydsam
C anspråksfull
D inflytelserik
E beslutsam

---

10. dissonans

A missljud
B motvikt
C jämvikt
D språkljud
E otakt

11. empirisk

A inhemsk
B likvärdig
C erfarenhetsmässig
D härsklysten
E trovärdig

12. terrin

A soppskål
B hundras
C versmått
D huvudbonad
E maträtt

---

13. hermetisk

A snabb
B kraftig
C ryktbar
D lufttät
E fuktig

14. lismande

A gnällig
B inställsam
C lågmäld
D slug
E falsk

15. gejser

A folkslag
B verktyg
C ädelsten
D bergart
E springkälla

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

16. obstinat

A dunkel
B anstötlig
C trotsig
D indirekt
E framhävd

17. burgen

A välbärgad
B förnäm
C artig
D adlig
E överlägsen

18. matris

A ritstift
B mall
C solskydd
D köksredskap
E duk

---

19. axiom

A grundsanning
B överenskommelse
C valspråk
D hänvisning
E bevis

20. palaver

A överläggning
B kännetecken
C uppassning
D kartritning
E misstag

21. gängse

A enkel
B lämplig
C enhetlig
D planlagd
E bruklig

---

22. palissad

A pelarrad
B tempel
C pålverk
D skyddsbild
E konstverk

23. sprund

A midjeband
B veck
C öppning
D sömsmån
E kant

24. dispens

A försening
B förvisning
C åläggande
D förlåtelse
E befrielse

---

25. komplimentera

A försvåra
B försvara
C begära
D bedöma
E berömma

26. oaktat

A fastän
B på grund av
C knappast
D såsom
E sålunda

27. infantil

A nedrig
B barnslig
C olycklig
D omåttlig
E omoralisk

---

28. prolongera

A inleda
B förändra
C utfärda
D förlänga
E belöna

29. rabiat

A skojfrisk
B ursinnig
C härsken
D uppsluppen
E förvirrad

30. marmorerad

A stensatt
B inbäddad
C ådrad
D härdad
E förstenad

PROVET ÄR SLUT. OM DU HAR TID ÖVER, GÅ TILLBAKA OCH KONTROLLERA DINA SVAR.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

SKOLÖVERSTYRELSEN

DELPROV 2: NOG

Anvisningar

Varje uppgift inleds med **en fråga**. Därefter följer två påståenden, (1) och (2), som innehåller olika slags information. Uppgiften är att avgöra hur mycket information som behövs för att besvara frågan. Uppgifterna besvaras genom att du anger vilket eller vilka av påståendena du behöver använda. Pröva noggrant de olika svarsförslagen innan du besvarar uppgiften.

Svarsförslagens innebörd

A **i (1) men ej i (2)** = Den information som ges i (1) är tillräcklig. Enbart informationen i (2) räcker inte till.

B **i (2) men ej i (1)** = Den information som ges i (2) är tillräcklig. Enbart informationen i (1) räcker inte till.

C **i (1) tillsammans med (2)** = För att få tillräcklig information måste man använda både påstående (1) och (2). Enbart (1) eller enbart (2) ger ej tillräcklig information.

D **i (1) och (2) var för sig** = Antingen (1) eller (2) kan användas, eftersom båda var för sig innehåller tillräckligt mycket information.

E **ej genom de båda påståendena** = Inte ens genom att utnyttja både (1) och (2) kan man få tillräcklig information.

Övningsexempel

Hur många fler koppar kaffe får man av en burk om man minskar kaffetillsatsen från 7 gram till 6 gram per kopp?

(1) Kaffet i burken räcker till 60 koppar om man beräknar 7 gram per kopp.

(2) Burken innehåller 420 gram kaffe.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

Informationen i (1) räcker för att besvara frågan. Informationen i (2) är också tillräcklig. Svarsförslag D är alltså rätt. Om uppgiften hade ingått i provet skulle du ha skrivit så här på svarsblanketten.

1	2	3
D		

Skriv alla svar på svarsblanketten. Skriv tydligt.
Om du inte kan lösa en uppgift bör du ändå besvara uppgiften genom att försöka bedöma vilket svarsförslag som verkar bäst eller rimligast. Inget poängavdrag sker om du svarar fel.

På nästa sida börjar provet som innehåller **20 uppgifter.**

PROVTID: 40 minuter.

VÄND INTE BLAD FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

1. Hur många lastbilar passerade?

(1) 10 % av de passerande fordonen var bussar, vilket var 20 st färre än antalet lastbilar.

(2) 15 % av de passerande fordonen var lastbilar. 75 % var personbilar, vilka för övrigt var 300 stycken.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

2. Hur långa är de tre pojkarna?

(1) Tomas är 2 cm kortare än Sven, som är längre än Göran. Göran är 148 cm lång.

(2) Två av pojkarna är lika långa.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

3. Priset på en vara höjdes två gånger under samma år. Hur stor var prishöjningen totalt under året?

(1) Den första mars höjdes priset med 8 %.

(2) Den 15 september höjdes priset med 150 kronor.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

4. Vilket tal är störst, A eller B?

(1) Tre gånger B är lika med kvadraten på A.

(2) Kvoten A genom B förhåller sig som 6 till 12.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

5. Enligt anvisningarna för betygsättning i de svenska skolorna skall betygen i ett visst ämne för samtliga elever i en årskurs fördelas på ett visst sätt. Hur många procent av eleverna skall ha betyget 3?

(1) Lika många elever får ettor och femmor. Lika många elever får tvåor och fyror. 7 procent av eleverna skall ha betyget 1.

(2) 31 procent av eleverna skall ha en etta eller en tvåa. Alla får något av betygen 1-5.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

6. Under en militär manöver användes olja från ett helt fyllt beredskapslager. Hur mycket olja fanns i lagret före manövern?

(1) Sedan man förbrukat 12 m^3 olja skulle man ha behövt fylla på med 8 m^3 för att lagret skulle bli fyllt till 9/10.

(2) Sedan hälften av oljan förbrukats fyllde man på med 10 m^3 och lagret blev därmed fyllt till tre fjärdedelar.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påstående

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

7. I en tävling deltog enbart seniorer och juniorer. Hur stor andel av deltagarna kom i mål?

(1) Lika många seniorer och juniorer deltog. Samtliga seniorer kom i mål. Hälften av juniorerna fullföljde.

(2) Fem deltagare bröt tävlingen medan tre gånger så många fullföljde.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

8. Hur många gäster finns det i restaurangvagnen?

(1) Om några nya tar plats och dubbelt så många lämnar vagnen, sjunker antalet gäster till 18.

(2) Om fyra lämnar vagnen och två nya gäster tar plats minskar antalet gäster med 1/10.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

9. Ett skogsskifte med rektangulär form finns inritat på en karta. Hur stor är skiftets area enligt kartan?

(1) Enligt kartan är skiftets längsta sida 3 km.

(2) Det längsta avstånd man kan mäta upp på kartan mellan två punkter inom skiftet motsvarar 3,25 km.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

10. Hur stor var prissänkningen i procent?

(1) Före jul kostade varan 100 kronor. Vid nyårsrean var priset 70 kronor.

(2) Prissänkningen motsvarade 3/7 av reapriset.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

11. En person köpte bullar och wienerbröd. Hur många köpte han av vardera sorten?

(1) Bullarna kostade 1,60 kr/styck och wienerbröden 2,40 kr/styck.

(2) Bullarna och wienerbröden kostade tillsammans 25,60 kronor.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

12. Ett fiskelag har specialiserat sig på laxfiske. Hur många laxar har laget i genomsnitt fått per fisketur?

(1) 324 laxar per fisketur betraktas som god fångst och motsvarar 180 procent av den genomsnittliga fångsten.

(2) Under en fisketur fick man endast 54 laxar vilket motsvarade 30 procent av den genomsnittliga fångsten.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påstående

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

13. I en fotbollsmatch gjordes 7 mål. Vilket blev slutresultatet i matchen?

(1) Båda lagen gjorde mål. Hemmalaget gjorde fler mål än bortalaget.

(2) Hemmalaget gjorde mer än dubbelt så många mål som bortalaget.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

14. Antalet vårdplatser för lasaretts- och förlossningsvård i Sverige ökade mellan 1964 och 1972. Hur många sådana vårdplatser fanns det 1972?

(1) Med 1964 som basår (index = 100) steg indextalet med 3,9 enheter mellan 1964 och 1972.

(2) Antalet vårdplatser ökade med 1 736 mellan 1964 och 1972.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

15. I en kommun med 82 000 invånare, varav en del var invandrare, skulle kommunalval hållas. Hur många av invandrarna saknade rösträtt?

(1) Av kommunens 73 000 invånare med rösträtt var 4 200 invandrare.

(2) I kommunalvalet hade 68 800 icke-invandrare rösträtt.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

16. Hur stort avdrag fick Andersson i sin deklaration för resor med egen bil till och från arbetsplatsen?

(1) Fram till juni månad åkte han till och från arbetsplatsen under 90 dagar vilket innebar att han åkte 10 mil varje dag. Under resten av året åkte han samma sträcka 100 dagar. I genomsnitt fick han göra avdrag med 5,01 kr/mil.

(2) De första 1 000 milen fick han göra avdrag med 6.10 kronor per mil, och därefter med 3,80 kronor per mil. Han hade inga passagerare under resorna till och från arbetsplatsen.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

17. En bilist passerade en poliskontroll där hastigheten var begränsad till 70 km/tim. Körde bilisten för fort?

(1) Bilistens hastighetsmätare, som visade 90 procent av den verkliga hastigheten, visade 75 km/tim.

(2) Med samma hastighet skulle det ha tagit 43 sekunder att köra en kilometer.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

18. En byggkloss har sex plana sidor och enbart rätvinkliga hörn. Hur stor är byggklossens volym?

(1) Delar man byggklossen på ett visst sätt får man exakt två kuber.

(2) Summan av byggklossens längd, bredd och höjd är 40 cm.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståenden

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

19. År 1971 var barns lek med eld en vanligare brandorsak än tobaksrökning. Hur många bränder orsakades av barns lek med eld det året?

(1) Förhållandet mellan antalet bränder orsakade av barns lek respektive tobaksrökning var 5:4 och skillnaden i antal var 150.

(2) Totala antalet bränder var 18 550. Tobaksrökning, som var en av många brandorsaker, orsakade 600 bränder.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

20. Vilken var genomsnittsåldern i föreningen?

(1) Äldste medlemmen var 63 år och den yngste var 19 år.

(2) Antalet medlemmar var 21. Om den äldste medlemmen och den yngste medlemmen ej medräknades blev genomsnittsåldern ändå densamma.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

PROVET ÄR SLUT. OM DU HAR TID ÖVER, GÅ TILLBAKA OCH KONTROLLERA DINA SVAR.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Högskoleprov 1980-10-04

SKOLÖVERSTYRELSEN

DELPROV 3: LÄS

TEXTHÄFTE

Anvisningar

Läsförståelseprovet består av ett *texthäfte* och ett *uppgiftshäfte*. Texthäftet innehåller texter från olika ämnesområden. Texterna är skrivna av olika författare och är ibland bearbetade för att passa in i provet.

I detta prov gäller det att ta del av en text och besvara uppgifter i anslutning till texten. Ett sätt att lösa provet kan vara att först läsa texten och sedan besvara uppgifterna som hör till texten. Ett annat kan vara att läsa uppgifterna först och sedan läsa igenom texten för att kunna besvara uppgifterna.

Uppgifterna består av frågor eller påståenden i anslutning till varje text. Till varje fråga eller påstående finns fyra svarsförslag, varav ett bäst överensstämmer med innehållet i texten.

OBSERVERA ATT ALLA UPPGIFTER SKALL BESVARAS UTIFRÅN TEXTEN.

TAG FRAM UPPGIFTSHÄFTET

VÄND INTE BLAD FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

8023 A

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Ståndscirkulation och akademisk utbildning

Den viktigaste ståndscirkulationen förmedlades av universiteten. Dessa var i princip öppna för alla samhällsgrupper, men ekonomiska, sociala och geografiska omständigheter skapade stora ojämnheter i rekryteringen. Enklast kan saken uttryckas så, att ståndspersonerna, 5 % av folket, svarade för 85 % av rekryteringen till de akademiska yrkena, medan allmogen, 95 % av folket bara bidrog med 15 %. En sådan fördelning svarar minst av allt mot moderna jämlikhetsideal, men ändå var det så att Sverige sannolikt hade den livligaste ståndscirkulationen i hela Europa.

Men även om det svenska ståndssamhället med dess gamla bondefrihet erbjöd en efter internationella begrepp mycket god jordmån för ståndscirkulation, var det mycket svårt att komma loss ur ursprungsmiljön. Vid ståndstidens slut nådde ungefär 10 % av ståndspersonernas söner fram till studentexamen, och bland vissa kategorier, t ex präster och civilämbetsmän, var andelen vida högre. Av böndernas, arbetarnas och lantproletärernas söner var det vid samma tid bara 1 på 300 som avlade studentexamen, och detta i sig självt obetydliga tillflöde var i första hand begränsat till den besuttna allmogen och närstående kategorier. För en smeds- eller torparpojke har chansen att bli studerad karl stannat vid 1 på 1 000 eller något dylikt. Det var inte sociala fördomar, som skapade denna brist på jämlikhet, utan de ekonomiska svårigheter som tornade upp sig för en bond- eller torparpojke, som skulle livnära sig under många gymnasie- och universitetsår. De som lyckades med detta konststycke var ofta sådana som hade förmögna gynnare eller släktingar. Många bondestudenter gick t ex i sin farbrors eller morbrors fotspår. Bondeståndets store talesman i svensk historieskrivning, rikshistoriografen Jonas Hallenberg, själv bondson, hade en morbror som var lektor i stiftsstaden Växjö och som hjälpte systersonen under dennes gymnasieår.

Störst betydelse hade bondestudenterna bland dem som läste till präst. Omkring 30 % av ståndstidens präster var allmogesöner, ett procenttal utan motstycke i andra socialt jämbördiga yrkesgrupper. Bland officerare och högre civilämbetsmän var detta inslag i det närmaste obefintligt. Det var naturligt att den studielystna bondpojken drogs till den enda akademiska bana som han normalt hade någon kännedom om.

Det var emellertid inte alla bondestudenter som lyckades så pass bra. Många gick vilse i sina studier och måste då vanligen återvända till hembygden, där de i många fall hamnade i de halvproletära ell[illegible] backstugusittare, soldater eller sockenhantverkar[illegible] för det mesta nöja sig med ganska anspråkslösa be[illegible]

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

blev biskopar, domprostar eller professorer. En undersökning från 1700-talets Skåne visar, att 60 % av häradsprostarna var söner till präster eller civilämbetsmän, medan de präster som aldrig nådde befordran till ordinarie tjänst mestadels var söner till medlemmar av det lägsta ståndspersonsskiktet eller till borgare, bönder och proletärer. Sambandet mellan barndomsmiljö och social framgång var med andra ord tydligt. Man kan formulera den regeln, att ståndscirkulation normalt stannade vid ett avancemang med ett eller två trappsteg. Kyrkoherdesonen kunde utan större svårighet bli hovrättsråd men nästan aldrig riksråd. Bondpojken kunde under gynnsamma omständigheter bli länsman, kyrkoherde eller sekreterare i något ämbetsverk, men han blev praktiskt taget aldrig major eller hovrättsråd. Torparsonen kunde bli småbrukare eller undantagsvis storbonde men nådde mycket sällan upp till ståndspersonsnivå. Fattighjonets son blev på sin höjd soldat eller smed. Ser man problemet i två eller flera generationers perspektiv, ter sig saken lite annorlunda. Det finns gott om exempel på en successiv, långt gående ståndscirkulation i det gamla svenska samhället. Mycket få av våra stora kulturpersonligheter var söner till bönder, men många var sonsöner. Detta gäller Linné, Kjellgren och Tegnér, för att nämna några av de mest kända.

Sten Karlsson, Att byta samhällsklass, 1971.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Bidrag till handikappfordon

Vi pratar gärna om de handikappade, men egentligen är det få som vet hur det verkligen ligger till med deras sociala välfärd.
Det är svårt att uppfylla kraven för att få bidrag till en bil t ex. Det är faktiskt så svårt, att det finns mycket pengar kvar varje år i den budget som ska betala bidrag till handikappbilar. Reglerna är nämligen så hårda, att pengarna fryser inne.
Det finns ett grundbidrag som de flesta handikappade, som ska köpa bil kan få. Det enda villkoret är att man har svårt att använda något annat fortskaffningsmedel. Bidraget kallas mopedbidrag, men det kan också användas till bilköp. Summan är på 6 500 kronor, och fås genom landstinget. Mopedbidraget ska ordineras av läkare. Sedan följer de statliga bidragen, som fås genom länsarbetsnämnden. Här ställs tre krav på den som söker. Dels måste den sökande vara i behov av bil för att komma till och från arbete eller yrkesutbildning. Dels måste den sökande ha ett handikapp som motiverar bidraget, dels får man inte tjäna mer än 46 999 kronor om året.
Det betyder att alla som redan har ett arbete, knappast får detta bidrag, eftersom de antagligen tjänar mer än den övre gränsen. Som inkomst räknas också pension, livränta och den skattefria handikappersättningen.

Det högsta bidraget får de som tjänar under 31 000 kronor om året. De får 30 000 kronor. Vidare finns det en möjlighet att räntefritt få låna den summa som skiljer 30 000 från det bidrag som den sökande får. Vid byte av bil får de sökande också detta bidrag, om de kan uppfylla de tre kraven. Men då räknas den gamla bilen av från den uppnådda summan. När det gäller de speciella aggregat som de handikappade behöver för att köra sin bil, så fås de helt utan någon extra kostnad. Det kan till exempel vara en handgas, flyttningar av reglage, servostyrning osv.
Nu får inte handikappade dessa bidrag när de vill. Det måste ha gått fem år sedan de fick sitt förra bidrag, och bilen måste ha dömts ut av en trafikinspektör. Eftersom handikappade är helt beroende av sina bilar, så sköts de minutiöst. Därför kan de säkerhetsmässiga detaljerna vara helt oklanderliga efter fem år, medan motorn eller karossen börjat ta slut. Men en dålig motor behöver inte trafikinspektörerna ta någon hänsyn till.
Kravet om att bilen måste behövas till arbete eller yrkesutbildning finns med i bestämmelserna för flera andra bidrag. Det

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

bidrag som vissa kommuner kan ge, det gäller skattefriheten och återbäringen av accisen. För en handikappad som inte arbetar eller studerar, finns det ingen möjlighet, förutom mopedbidraget, att få hjälp till bilinköp. Det ligger något motsägelsefullt i detta. En permobil i dag kostar uppåt 90 000 kronor, och där krävs bara ett läkarintyg som visar att den handikappade är i behov av en sådan. Men en bil som kostar ungefär hälften är det svårare att få, trots att det finns pengar.

Själva bilköpet är ett kapitel för sig. För den friska bilköparen ligger marknaden öppen. Dagligen svämmar tidningarna över av erbjudanden, passa-på-priser, extra, rea - endast i dag. Men för den handikappade blir det svårare. Bilköpet måste planeras halvårsvis i förväg. Den handikappade är hänvisad till en mindre grupp fabrikanter, som har bilar som kan göras om efter deras behov. Alla de krav som handikappade tvingas ställa på sina bilar, gör att de blir utelämnade till bilfirmorna. Det kan vara svårt att pruta, och den gamla bilen värderas ofta lågt som inbyte.

Det är dyrt att vara handikappad. Dyrt och ofta krångligt. Det krävs mycket arbete för att en handikappad ska kunna mala igenom byråkratin, för att, om allting är rätt, ett halvår senare kunna köpa sig en egen bil.

En bil som för de handikappade många gånger är ett livsvillkor.

Vi bilägare nr 18, sept 1978.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Stekning och bakning

Det första man ser vid stekning eller bakning är att ytan blir brun. Många tror att det beror på stekfettet. Det gör det egentligen inte. Det som blir brunt när man lägger smör eller margarin på en varm stekpanna, är bottensatsen dvs mjölktorrsubstansen, som ju finns i både smör och margarin. Stekolja blir inte brun förrän vid mycket högre temperaturer.

Två slags reaktioner leder till brunfärgning i livsmedel. Den ena är rent kemisk och sker utan medverkan av enzym. Den kallas också icke-enzymatisk brunfärgning, en slags reaktion i ytan vid stekning och bakning. Den andra är enzymatisk och sker i färska frukter och potatis, t ex när man skär sönder dem så att luften kommer till. Enzym som finns i frukt, potatis och andra vegetabilier gör då att vissa ämnen oxideras under bildning av bruna färgämnen.

Brunfärgning av ytan hos bröd och kött är en följd av den höga yttemperaturen. Det sker s k Maillardreaktioner. Reaktionen sker mellan reducerande sockerarter, det är nästan alla utom sackaros, och vissa aminosyror i proteiner under bildning av bruna färgämnen, som kallas melaniner. Melaninerna är komplexa, stora molekyler som innehåller kväve från aminosyrorna. Det är melaniner som sätter färg på bröd, frukostflingor, potatischips osv. Ju högre temperatur man har, desto fortare sker brunfärgningen. Även kött innehåller tillräckligt med socker för att få en brun ytfärg vid stektemperatur. Men den blekare bruna färgen inuti köttet och i kokt kött berorpå att myoglobinet som är muskelns syrebindande färgämne oxideras till en brun variant. Maillardreaktionen är den väsentligaste orsaken till de värmda ytornas bruna färg.

Upphettar man socker till litet högre temperatur, så sker en reaktion utan medspel av aminosyror, en karamellisering, som också ger brun färg. Detta händer vid karamellkokning och tillverkning av sockerkulör men också i sockerhaltiga ytor som värms, t ex i brödskorpan. Den bruna färgen bildas genom att sockret bryts ned till s k furfurolföreningar, som genom polymerisering (det är bildning av större molekyler) övergår i bruna, i detta fall kvävefria ämnen. Men det bildas inte bara färgämnen i Maillardreaktionen utan också aromämnen, som ingår i lukten av nybakat bröd och i steklukten. Aromämnena är av aldehydtyp (aldehyder står för aromen i många sammanhang), och de bildas under den oxidativa nedbrytningen av aminosyror. De har mångsidiga arometfekter, som beskrivs som bakningsarom, doft av nybakat rågbröd, chokladarom, kolalukt, bränd ost. Karamellaromen har ett inslag av bränt och bittert helst om temperaturen har blivit för hög.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Upphettningen kan gå så långt att man får nästan svart skorpa eller yta. Då har det skett en ren förkolning av materialet och smaken blir besk och bitter. Biffen blir förstörd. Om man inte följer d'Artagnans recept på stekning av en bra musketörbiff: "Att grilla över öppen eld: Tre saftiga skivor innanlår sätts samman och får rotera till dess de två yttre helt förkolnat. Då är nämligen den inre perfekt."

Karl Thomé, Vår näring nr 3, 1979.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Bisysslor

De svenska landskapslagarna liksom Magnus Erikssons landslag visar att man här i Norden redan före 1350 inte bara tog honung från vildbin utan också hade biskötsel vid gårdarna. Sedan 1949 har biodlarnas antal minskat med en tredjedel. Medelåldern är hög. Jordbruksministern är oroad av att biodlingen varit på kraftig tillbakagång de senaste tjugo åren. Värdet av binas pollinationsarbete i odlade växter beräknas till närmare trettio miljoner kronor per år. Och det behövs mycket bin för den odlade och den vilda växtlighetens skull.

Det är inte honung utan nektar som fältbina hämtar i blommorna. När honungsblåsan är full, flyger biet hem till kupan. Där tar husbina hand om nektarn, bearbetar den och blandar den med enzymer. På så sätt omvandlas den till färdig honung. Sedan fläktar bina den med sina vingar tills vattenhalten är den rätta. Honungens smak och färg beror på från vilka blommor bina huvudsakligen hämtat sin honung. Ett medelstort bisamhälle ger 20 - 30 kilo honung per säsong. För varje kilo honung har bina gjort ända upp till 40 000 - 60 000 provianteringsflygningar. I Sverige konsumeras inte fullt ett halvt kilo honung per person och år - en internationellt sett låg siffra.

Ett bisamhälle består av drottning, arbetsbin och drönare. Drottningen är den enda honan. Det är hon som lägger alla äggen, och hon håller ihop bisamhället genom att utsöndra speciella ämnen, feromoner, som sprids bland de övriga bina - en sorts kemisk indoktrinering. Vid midsommartid finns det 60 000 - 70 000 arbetsbin i ett normalt bisamhälle. De är honor men parar sig aldrig. Bina svärmar vid midsommartiden ifall bisamhället håller på att bli överbefolkat, och en eller flera nya drottningar är på väg. Då flyger den gamla drottningen iväg med cirka hälften av arbetsbina för att bygga upp ett nytt samhälle. Drottningen parar sig en enda gång. Sädesvätskan sparar hon i en behållare hela livet. Hon lever flera år.

På sommaren lever ett arbetsbi cirka fem veckor. Vingarna slits snabbt ut. En dag orkar hon inte lyfta och flyga hem till kupan med sin sista last. De arbetsbin som föds på hösten övervintrar och lever i sju, åtta månader. Drönarna är hanarna i samhället. De bildas ur ägg som inte är befruktade. De kan inte äta själv utan matas av arbetsbina. Såvitt man vet gör de ingen nytta, bortsett från parningsflykten. Men tar man bort drönarna, tappar arbetsbina sin arbetslust och blir sura och retliga. Fast när hösten närmar sig är det dags för den Stora Drönarslakten. Arbetsbina jagar ut alla drönare ur kupan och sticker brutalt ihjäl de motsträviga.

Lotte Möller, Vi nr 13, 1974.

8023 A

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

SKOLÖVERSTYRELSEN

DELPROV 4: DTK

Högskoleprov

Anvisningar

Detta prov är uppbyggt kring ett antal diagram, tabeller och kartor. Till dessa finns uppgifter. Varje uppgift består av en fråga som du skall besvara genom att läsa och tolka diagram, tabeller eller kartor. Under varje fråga finns fem svarsalternativ, varav ett är det riktiga.

Övningsexempel

Antag att två bilar, var och en med en hastighet av 100 km/h, riskerar att kollidera kylare mot kylare. Hur lång är den minsta stoppsträckan de tillsammans behöver för att undvika kollision?

A 90 m
B 100 m
C 105 m
D 190 m
E 210 m

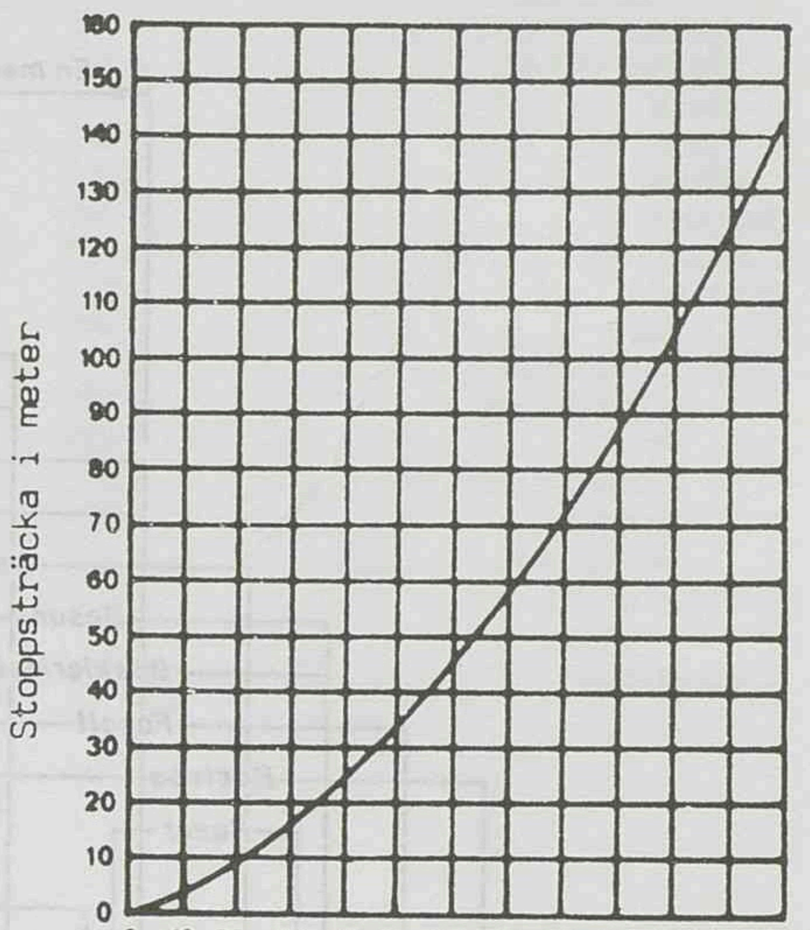

Sambandet mellan hastighet och stoppsträcka.

I figuren kan man avläsa att stoppsträckan vid en hastighet av 100 km/h är ungefär 105 meter. För att undvika en kollision mellan de två bilarna måste den sammanlagda stoppsträckan vara minst 210 meter. Svarsförslag E är därför det riktiga. Om uppgiften hade ingått i provet skulle du ha skrivit E på svarsblanketten.

Skriv alla svar på svarsblanketten.
Skriv tydligt.
Om du inte kan lösa en uppgift bör du ändå besvara uppgiften genom att försöka bedöma vilket svarsförslag som verkar bäst eller rimligast. Inget poängavdrag sker om du svarar fel.

På nästa sida börjar provet som innehåller **20 uppgifter**

PROVTID: 50 minuter

VÄND INTE BLAD FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

TONOMFÅNG HOS RADIOMOTTAGARE, MUSIKINSTRUMENT OCH MÄNNISKORÖST

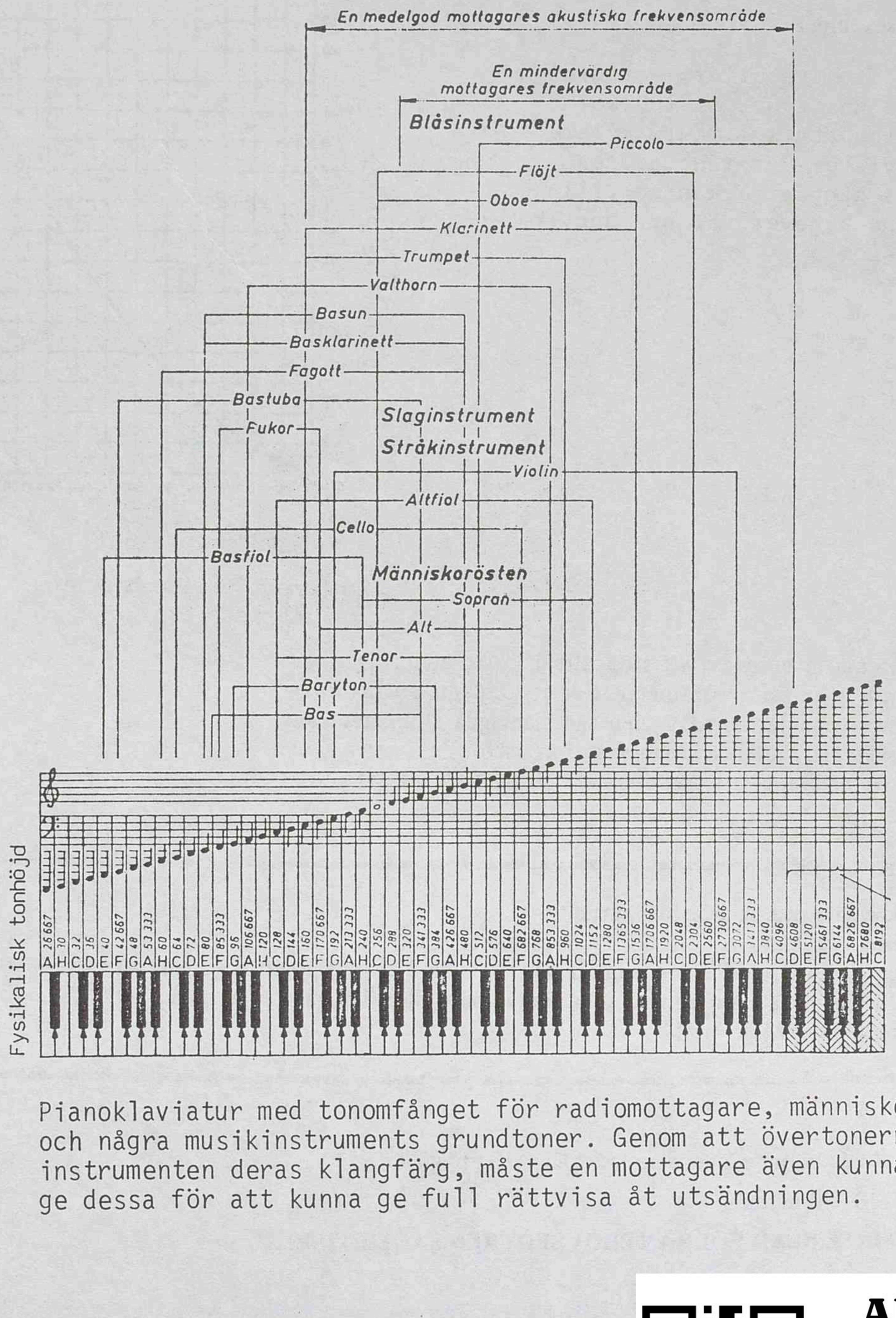

Pianoklaviatur med tonomfånget för radiomottagare, människoröst och några musikinstruments grundtoner. Genom att övertonerna ger instrumenten deras klangfärg, måste en mottagare även kunna återge dessa för att kunna ge full rättvisa åt utsändningen.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

1. Hur stort tonomfång har ett valthorn?

   A En oktav
   B Två oktaver
   C Tre oktaver
   D Fyra oktaver
   E Fem oktaver

2. Vilken ton visas i notplanet här intill?

   A Tonen är ett E
   B Tonen är ett F
   C Tonen är ett G
   D Tonen är ett A
   E Tonen är ett H

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

Sveriges utrikeshandel 1977 fördelad på länder, Mkr

	Export	Import
EFTA	*19485*	*14648*
Norge	10891	5181
Finland	5112	5306
Island	167	61
Schweiz	1530	1883
Österrike	1268	1533
Portugal	518	684
EG	*39457*	*45787*
Danmark	8049	6125
Västtyskland	8672	16852
Nederländerna	3721	4067
Belgien, Luxemburg	2412	2926
Storbritannien	9326	9637
Irland	379	237
Frankrike	4308	3492
Italien	2590	2453
Spanien	1080	686
Jugoslavien	676	280
Grekland	576	120
Östeuropa	*4240*	*5131*
därav Sovjetunionen	1153	2191
Östtyskland	589	625
Polen	1427	1140
Tjeckoslovakien	317	318
Ungern	428	274
Rumänien	210	537
Övriga Europa	270	183
Hela Europa	*65784*	*66835*

	Export	Import
Algeriet	441	413
Liberia	1017	11
Nigeria	485	644
Sydafrika	356	123
Övriga Afrika	1553	846
Qatar	31	437
Förenade arabemiraten	132	864
Israel	228	210
Saudiarabien	776	1750
Irak	905	0
Iran	886	901
Indien	234	177
Kina	208	261
Hongkong	164	735
Japan	888	3511
Korea	98	741
Övriga Asien	1886	1434
Kanada	1010	512
USA	4580	6415
Mexico	359	65
Venezuela	310	645
Brasilien	673	913
Colombia	96	404
Övriga Amerika	1243	908
Australien	1080	281
Övriga Oceanien	105	112
Summa	85527	90148

(Källa: Sveriges ekonomi i siffror 1978. Handelsbanken.)

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

3. Ungefär hur stor var Sveriges import från Afrika 1977?

A 850 mkr
B 1 190 mkr
C 2 040 mkr
D 2 400 mkr
E 3 850 mkr

4. Ungefär hur stor andel av Sveriges export gick till länder utanför Europa 1977?

A 23 procent
B 44 procent
C 56 procent
D 65 procent
E 77 procent

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

NJURMEDICINSK BEHANDLING 1976

Vid urinförgiftning till följd av akut eller kronisk njursvikt kan numera behandling i många fall ske med dialys, så kallad konstgjord njure. Principen är att patientens blod får passera ett filter av semipermeabel hinna som omspolas av dialysvätska. Blodet befrias därigenom från giftiga substanser och samtidigt hävs rubbningar i salt- och vätskebalansen. Dialysbehandling kan i vissa fall ske i hemmet. I Sverige är dialysbehandling knuten till 27 sjukhus.

	Norrland	Svea + Götaland	Hela Landet
Aggr	20	156	174
Pat	37	285	322
HD	1	108	109
PD	8	12	20

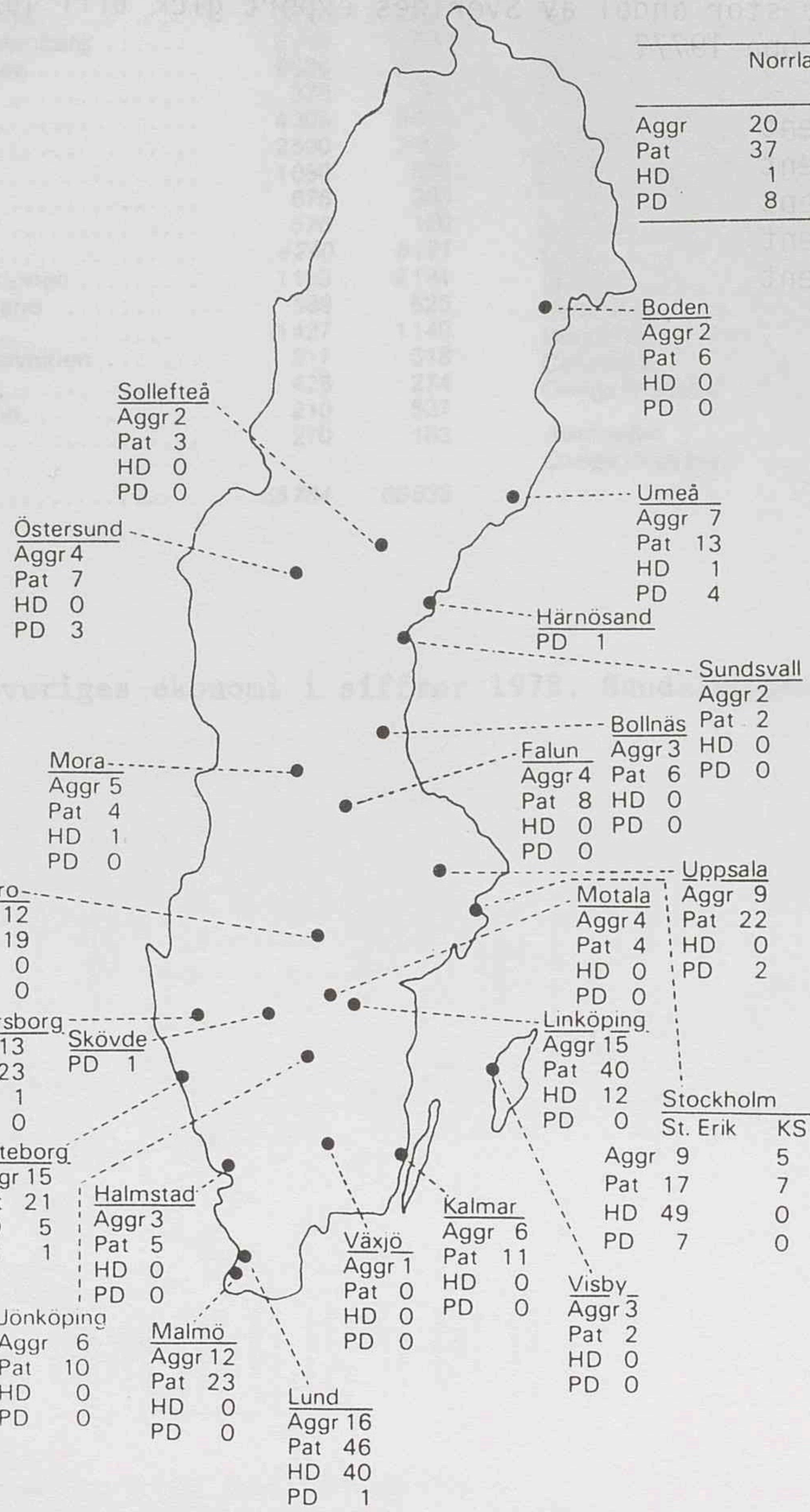

Aggr = Antal hemodialysplatser vid sjukhusen
Pat = Antal patienter i regelbunden sjukhusbunden hemodialys
HD = Antal patienter i hemodialys i hemmet
PD = Antal patienter i regelbunden sjukhusbunden peritonealdialys

Dialysbehandlingens omfattning vid olika sjukhus i Sv

(Källa: Regionsjukvården I. Medicin och onkologi. SOU

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

5. Vilken ort i Sverige har det största antalet patienter i regelbunden sjukhusbunden hemodialys?

   A Lund
   B Göteborg
   C Vänersborg
   D Stockholm
   E Uppsala

6. Hur stor andel av samtliga patienter i regelbunden peritonealdialys behandlas i Lund?

   A 1 procent
   B 2 procent
   C 5 procent
   D 10 procent
   E 20 procent

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

VATTENFÖRORENINGAR

Svenska utsläpp av syreförbrukande organisk substans (BS_7), totalfosfor och totalkväve till sjöar och vattendrag (inlandsvatten) samt till kustvatten. I tabellen anges för varje föroreningsslag fördelningen på olika havsområden i % av totala tillförseln till inlandsvatten resp. kustvatten. Om mer än 20 % av totala utsläppet till inlandsvatten resp. kustvatten faller på ett havsområde redovisas hur stor andel olika föroreningskällor bidrar med. Utsläpp av syreförbrukande organisk substans från åker- och skogsmark har ej ingått i beräkningarna.

Havsområde	BS_7				Totalfosfor				Totalkväve			
	Inlandsvatten		Kustvatten		Inlandsvatten		Kustvatten		Inlandsvatten		Kustvatten	
	ton/år	%	ton/år	%	ton/år	%	ton/år	%	ton/år	%	ton/år	%
Bottenviken	7 839	3	46 855	12	811	11	98	2	14 253	19	1 308	8
Bottenhavet	32 245	12	290 552	72	1 165	15	859	17	21 713	28	4 810	30
därav industri				98								53
tätorter										8		
åker-skog		—		—						90		26
Eg Östersjön	72 217	27	40 885	10	3 628	47	766	15	23 159	30	4 575	28
därav industri		57										
tätorter						85				44		46
åker-skog		—		—		9				50		43
Totalt till Baltiska havet	12 301	42	378 292	94	5 604	73	1 723	33	59 125	77	10 693	66
därav industri		61		96				34				32
tätorter						72		59		23		
åker-skog		—		—		23				74		38
Öresund	4 012	1	9 600	2	205	3	2 575	50	1 139	1	2 144	13
därav industri								78				
tätorter								22				
åker-skog		—		—								
Kattegatt	152 416	57	13 190	3	1 828	24	746	14	16 310	21	2 633	16
därav industri		90				16						
tätorter						68				25		
åker-skog		—		—						65		
Skagerack	130	0	2 690	1	22	0	137	3	356	0	822	5
Totalt	268 859	100	403 772	100	7 659	100	5 181	100	76 930	100	16 292	100
därav industri		78		91		8		51		5		22
tätorter		22		9		71		46		23		48
åker-skog		—		—		21		3		72		30

Biologisk syreförbrukning: den förbrukning av i vatten löst syre som sker vid biologisk nedbrytning av organiska ämnen

BS_7: biologisk syreförbrukning mätt under 7 dygn

Limnologi: läran om sötvatten som livsmiljö

Syreförbrukande organisk substans: organisk substans som bryts ned i vatten varvid i vatten löst syre förbrukas

Totalfosfor: term som används i limnològiska sammanhang och avser fosfor i vatten, såväl den fosfor som ingår i organiska

Totalkväve: limnologisk term för kväve i vatten, i organiska ämnen.

(Källa: SOU 1971:75.)

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

7. Hur många gånger större är utsläppen av syreförbrukande organisk substans till kustvatten i jämförelse med inlandsvatten i Bottenhavet?

   A cirka 2 ggr
   B cirka 6 ggr
   C cirka 9 ggr
   D cirka 12 ggr
   E cirka 20 ggr

8. Hur stor andel av de svenska utsläppen av totalkväve till sjöar och vattendrag sker till Baltiska havet?

   A 19 procent
   B 23 procent
   C 28 procent
   D 66 procent
   E 77 procent

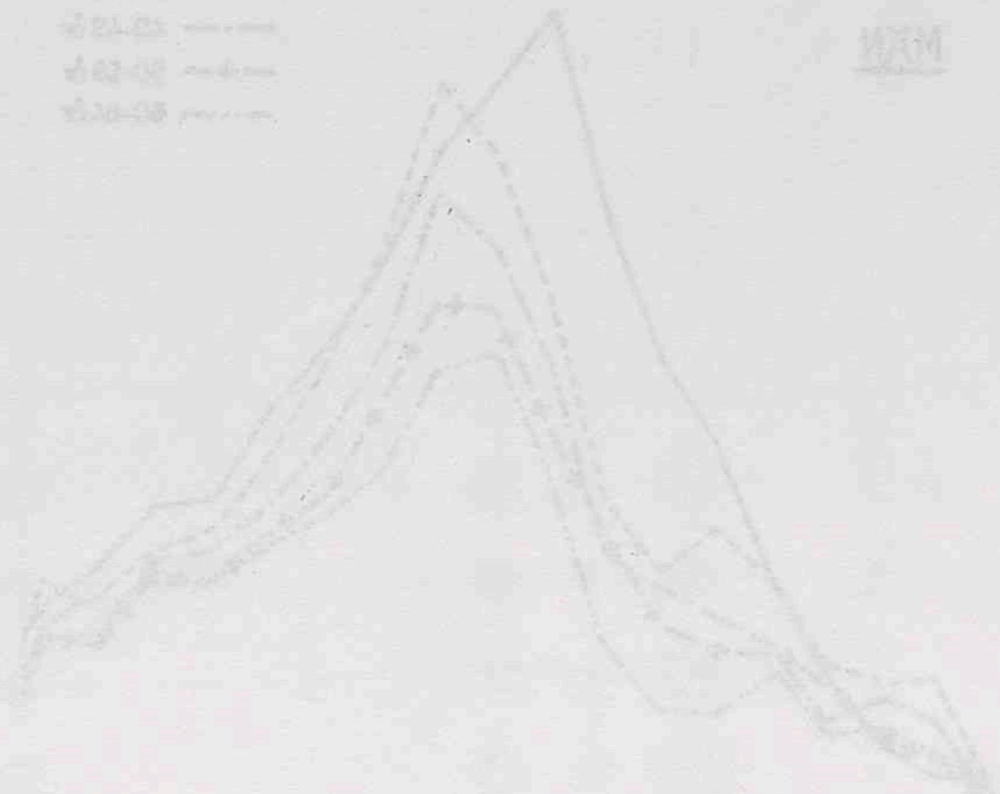

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

SJUKFRÅNVARO 1976

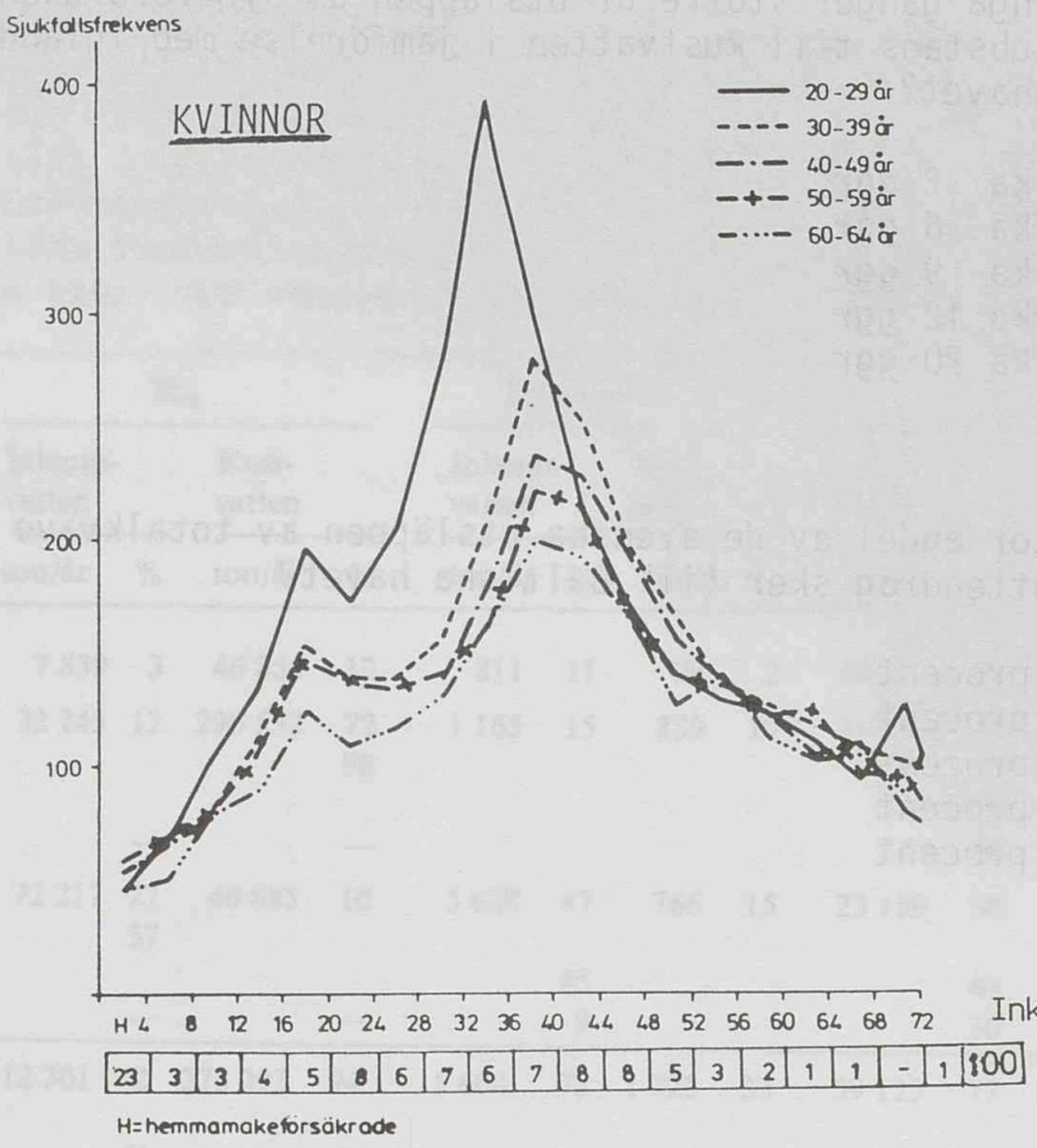

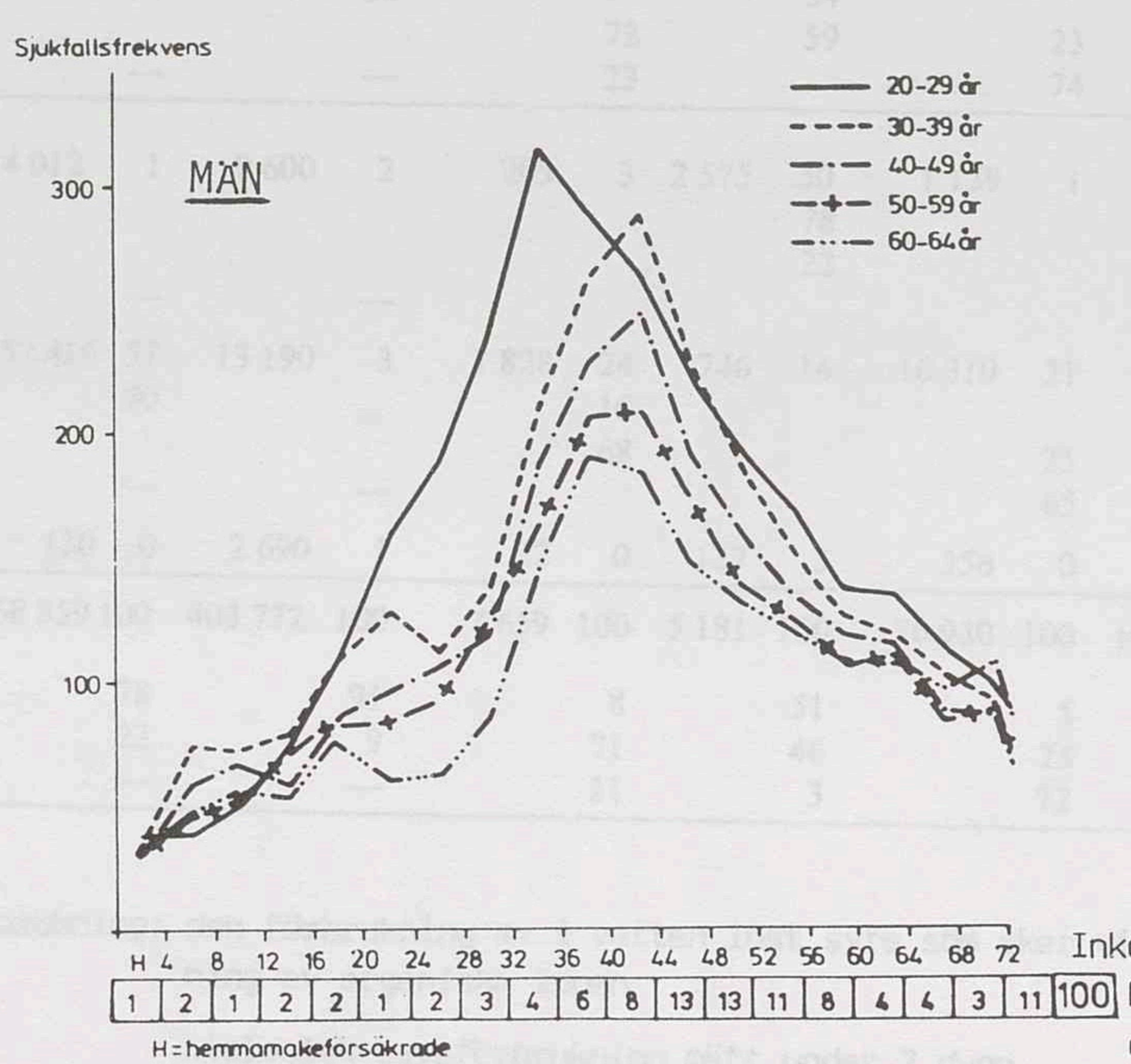

Antal avslutade sjukfall per 100 sjukpenningförsäkrade fördelade på kön, ålder och inkomst 1976.

(Källa: Dahlgren, Göran och Regen, Mari Ann. Sjukfrånvaro - en planeringsvariabel? Läkartid 1978, s 3634.)

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

9. I vilken inkomstklass återfinns kvinnorna med de flesta sjukfallen om man bortser från åldersgruppen 20-29 år?

   A 28 000 - 31 999
   B 32 000 - 35 999
   C 36 000 - 39 999
   D 40 000 - 43 999
   E 44 000 - 47 999

10. Ungefär hur många sjukförsäkrade män har en inkomst mellan 24 000 - 27 999 kr?

   A 2 400
   B 4 800
   C 24 000
   D 48 000
   E 480 000

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

BOSTADSFORM BLAND STUDENTER I LUND HT 1970

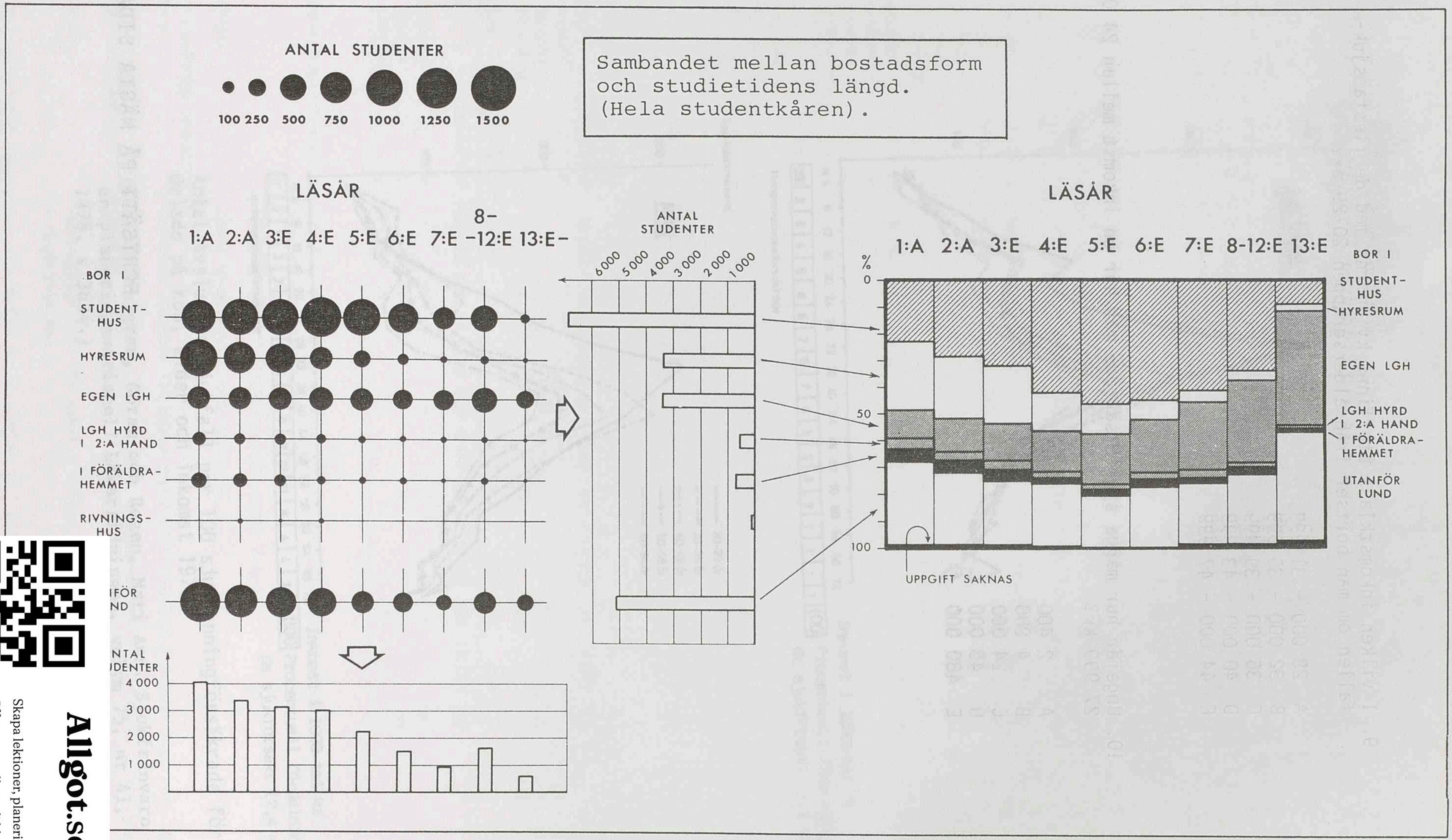

Studenter i Lund 1970. Statsarkitektkontorets generalplanavdelning, Lund, januari 1972, bilaga 15.)

8024
Allgot.se
Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

11. Ungefär hur många av de studerande i Lund hade hösten 1970 läst mer än fyra år?

A 2 000
B 3 000
C 4 000
D 7 000
E 9 000

12. Ungefär hur stor andel av de studerande som läste på tredje året bodde i hyresrum?

A 20 procent
B 30 procent
C 40 procent
D 50 procent
E 60 procent

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

SVERIGES BISTÅND TILL U-LÄNDERNA

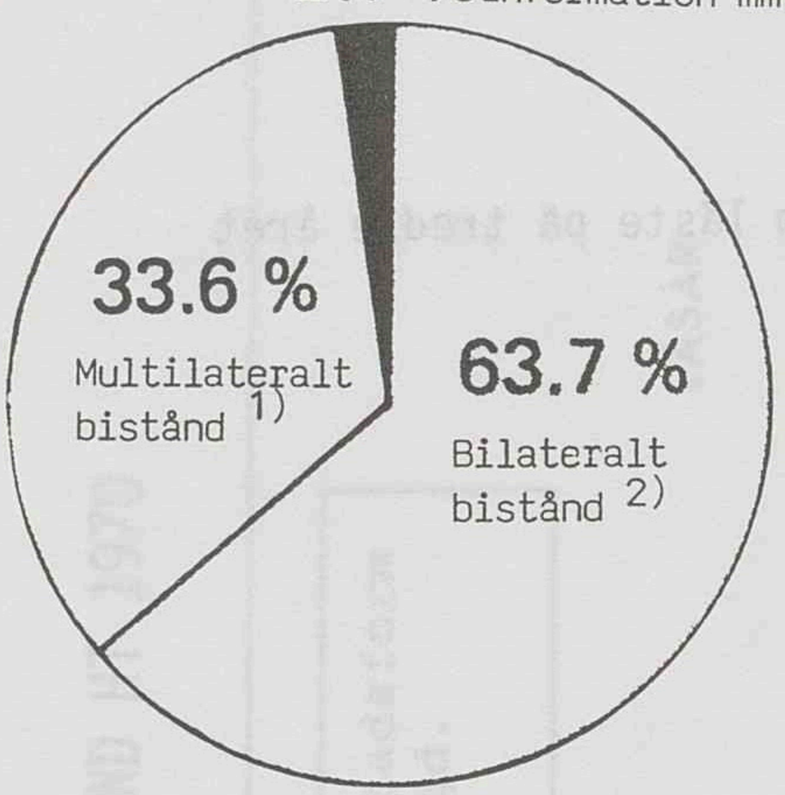

1) Bidrag till internationella biståndsprogram genom FN etc.
2) Utvecklingsbistånd direkt till enskilda stater.

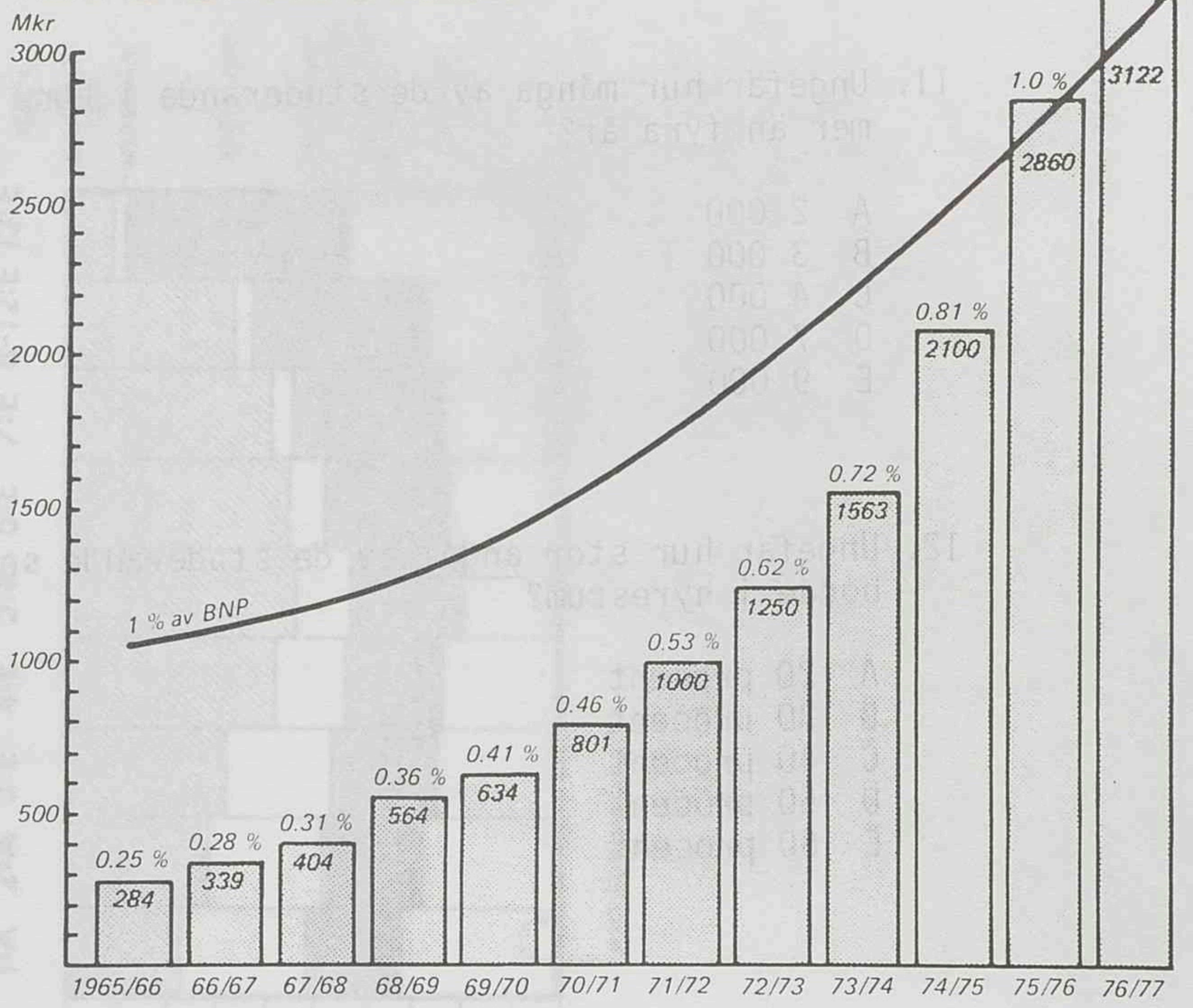

Det svenska biståndet i miljoner kronor från 1965/66 till 1976/77. Siffrorna inom varje stapel anger årets anslag. Procentuppgiften ovanför stapeln anger hur stor del av BNP (bruttonationalprodukten) som lämnades i biståndsanslag respektive år.

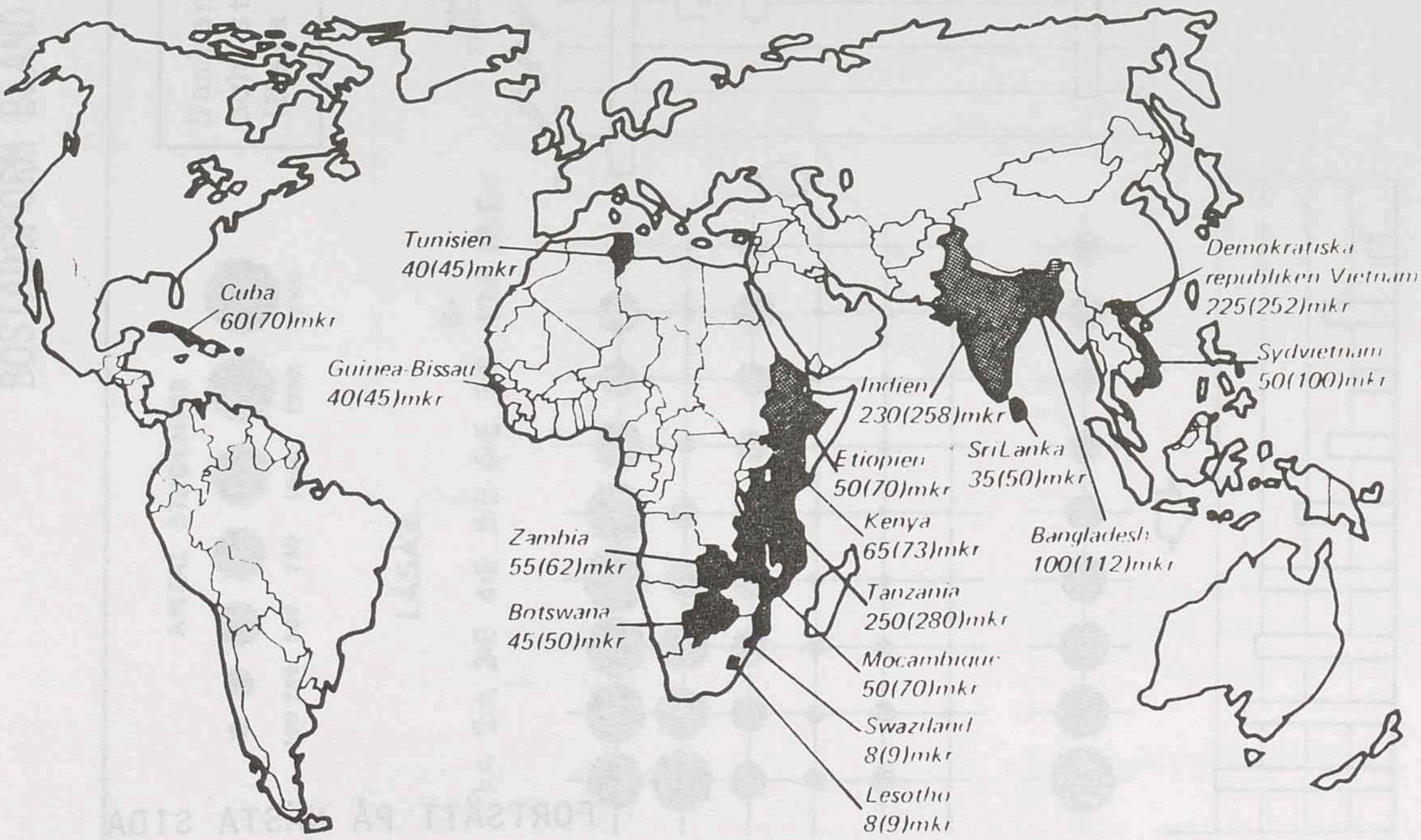

Kartan visar de viktigaste mottagarländerna för det s
budgetåret 1975/76. Siffrorna inom parentes anger Sid
det följande året.

(Källa: Haste, Hans. Vandring på världskartan, Pogo Pr

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

13. Ungefär hur många gånger större var det svenska biståndet i kronor räknat år 1975/76 jämfört med tio år tidigare?

A 2 gånger större
B 4 gånger större
C 6 gånger större
D 8 gånger större
E 10 gånger större

14. Ungefär hur stort var det multilaterala biståndet 1976/77?

A 31 miljoner kronor
B 105 miljoner kronor
C 867 miljoner kronor
D 1 050 miljoner kronor
E 3 100 miljoner kronor

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

VINDSTYRKA OCH VINDRIKTNING

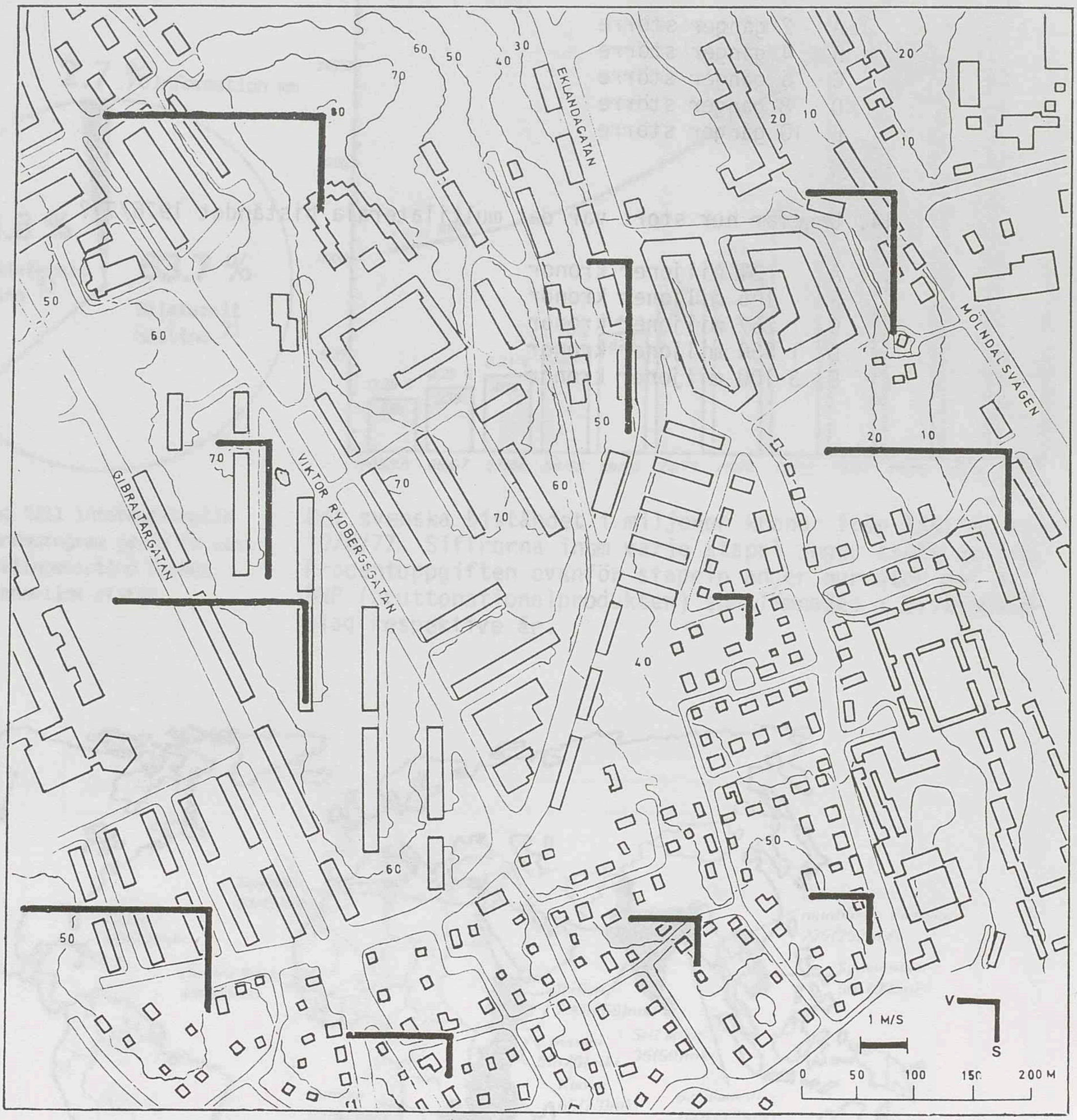

Vindstyrka och vindriktning i Johanneberg vid sydlig (8.5.71) och västlig (20.5.71) vind vid markytan. Observera att riktningarna på figuren anger den allmänna vindriktningen och inte vindriktningen på den enskilda mätplatsen.

(Källa: Holmner, Björn. Vind i bebyggelselandskapet - exempel från Göteborg. I YMER årsbok 1971. Stockholm,sid 56.)

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

15. Ungefär hur stor var vindhastigheten den 8 maj 1971 i småhusområdena?

A 1 m/s
B 2 m/s
C 3 m/s
D 4 m/s
E 5 m/s

16. Hur långt är avståndet i meter, fågelvägen sett, mellan mätpunkterna med högsta västliga och högsta sydliga vindstyrka?

A Ungefär 200 m
B Ungefär 300 m
C Ungefär 400 m
D Ungefär 500 m
E Ungefär 600 m

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

FRÅN ANSÖKAN TILL FULLFÖLJD UTBILDNING

UPPFÖLJNING AV HJÄLPKLASSELEVER 1965--73

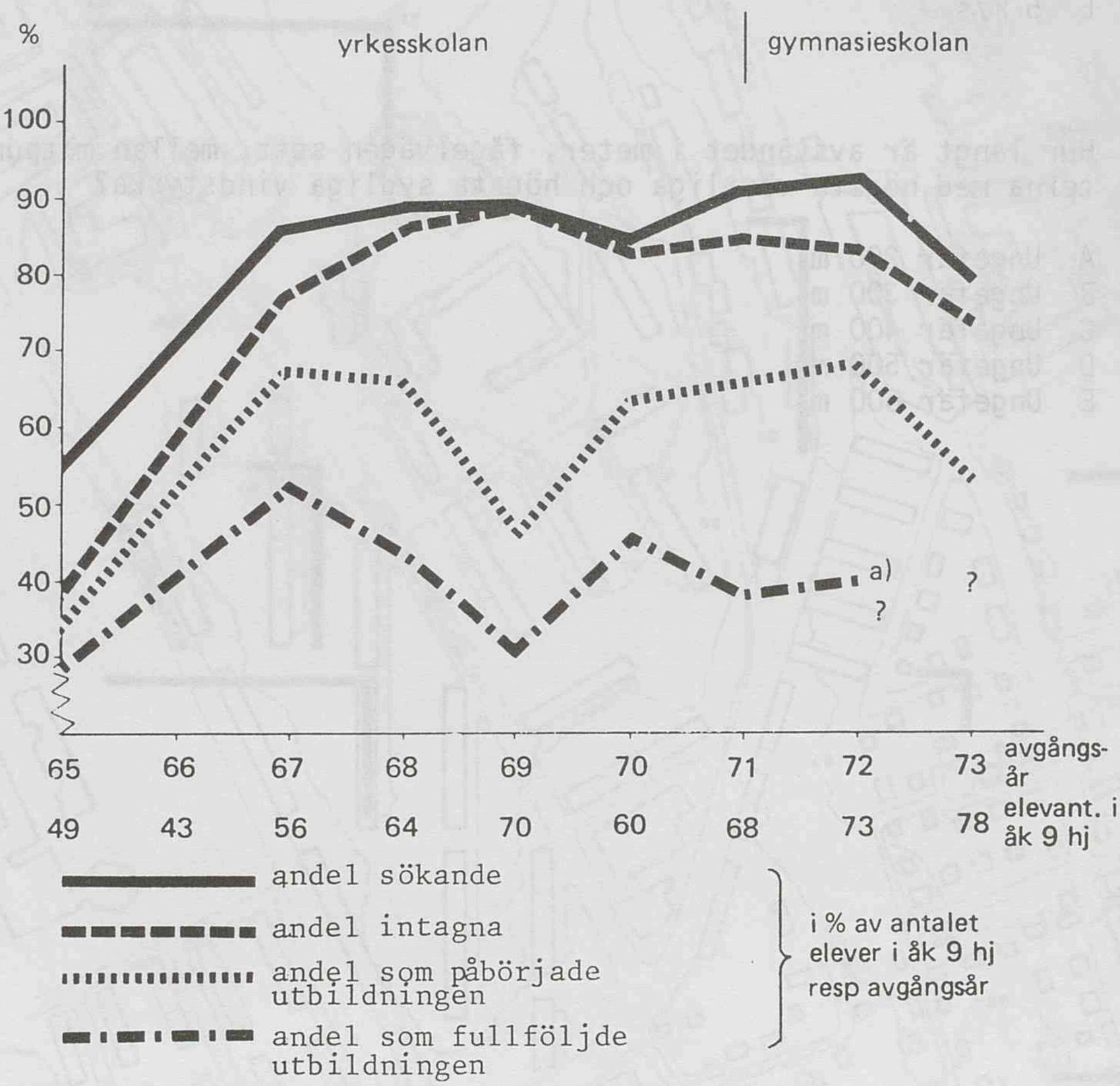

a) efter 1 läsår vid gymnasieskolan (för avg. 72).

Diagrammet bygger på en uppföljning av 561 elever i en kommun vilka efter avgång från grundskolan 1965--73 sökt till yrkesskola eller gymnasium.

(Källa: Problem och svårigheter i skolan. Rapporter från undersökningar genomförda av Utredningen om skolans inre arbete - SIA. Del 2. Utbildningsdepartementet 1974:2. Stockholm 1974, s 255.)

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

17. Ungefär hur stor andel av hjälpklasseleverna sökte till respektive påbörjade studier på yrkesskola 1969?

A 80 respektive 40 procent
B 80 respektive 45 procent
C 85 respektive 40 procent
D 90 respektive 40 procent
E 90 respektive 45 procent

18. Uppskattningsvis hur många av de hjälpklasselever som sökte till yrkesskola 1970 påbörjade inte utbildningen?

A 8 elever
B 13 elever
C 16 elever
D 20 elever
E 24 elever

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.

NORRA GLESBYGDENS FLYTTNINGSBILD 1969

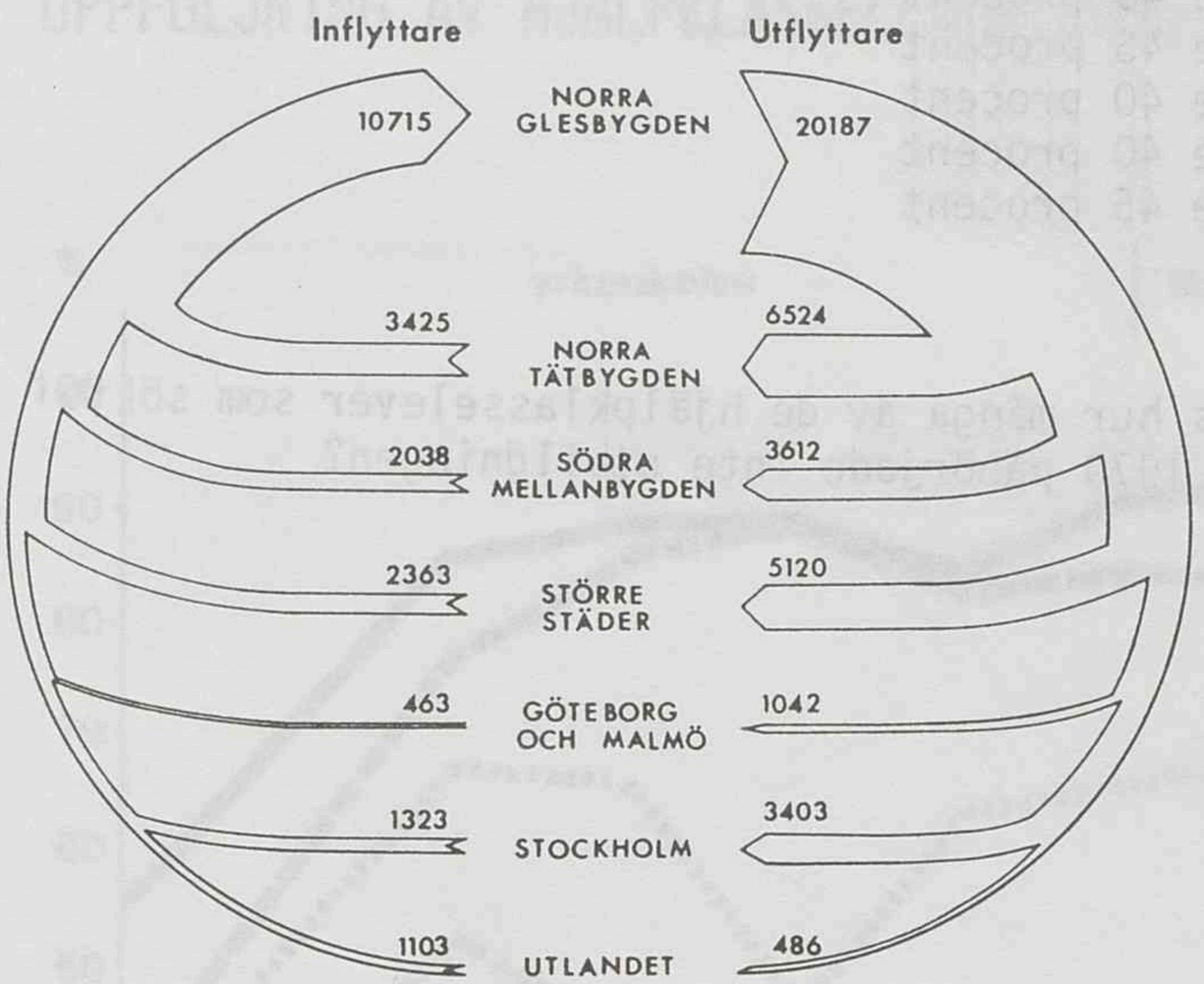

Norra glesbygdens flyttningsbild 1969. Högra figurhalvan visar utflyttningen (20 187 personer) från norra glesbygden fördelade på övriga kommunblocksgrupper. Den vänstra halvan visar inflyttning (10 715 personer) till norra glesbygden.

(Källa: Glesbygd och glesbygdspolitik. SOU 1972:56, s 25.)

19. Ungefär hur stor andel av utflyttningen från norra glesbygden 1969 skedde till Göteborg och Malmö?

    A 5 procent
    B 10 procent
    C 15 procent
    D 20 procent
    E 25 procent

20. Hur stor var norra glesbygdens nettoflyttvinst från utlandet?

    A 463
    B 617
    C 1 042
    D 1 103
    E 10 715

PROVET ÄR SLUT. OM DU HAR TID ÖVER, GÅ TILLBAKA OCH KONTROLLERA DINA SVAR.

Allgot.se

Skapa lektioner, planeringar och material på **Allgot.se** – eller välj bland alla *tiotusentals* färdiga dokument som andra lärare skapat.